

ARVEN

Nr 68

2/2003

23. årgang

ISSN 0800-2347

MELDINGSBLAD FOR SANNIDAL HISTORIELAG

Sannidal Travselskap 125 år

Noen glimt fra selskapets historie

Sannidal Travkjørerforening ble stiftet 15. september i 1878. Det var Peder Strand som sendte ut følgende innbydelse:

«Undertegnede giver sig herved den Ære at indbyde til Tegning af en Forening der agtes oprettet under Navn af «Sannidals Travkjørerforening».

Kjørebanen henlegges paa Vandet Tyvand i 1000 Alens Lengde, og blir der Adgang til at kunne benytte Banen en Gang ugentlig, saafremt at tilstreklig Antall Medlemmer blir tegnet. Til Medlemmer af Foreningen har enhver Adgang uden Hensyn til hvilket Sted vedkommende hører hjemme.

Contingenten 40 øre aarlig.» - står det å lese i protokollen.

Det første styret var: Jørgen Tyvand, formann. Peder Bufjeld, Albert Tyvand, Jens Farsjø og Chr. Bratås.

Dette viser at sannidølene var forholdsvis tidlig ute med å organisere travsporten. I Aschehougs leksikon står det følgende:

«Den første offentlige travkjøring ble holdt på Bjørvika uten for Oslo 1832. Mer eller mindre improviserte travkjøringer ble arrangert på isbaner

Så tidlig som i 1879 ble det arrangert travkjøring på Tyvand. Dette bildet er fra en kjøring vinteren 1968.

Peder Strand 1843-1917

landet rundt. I 1874 ble det Norske Travselskap stiftet, og har senere stått i spissen for travkjøring i Norge.»

Om den første travkjøring etter stiftelsen i Sannidal står det i protokollen:

«Aaret 1879 den 8. Februar blev en Premiekjøring afholdt paa Tyvand, hvorav følgende Hester var indmeldt og udfaldet var som nedenfor meddelt.

I første Klasse var indmeldt 8 Hester og her var Premievinderne følgende:

1ste Premie	Halvor Strømme	80 Sekund
2de «	Halvor Rønningen	86 «
3de «	Andreas Dahl	89 «

Løb nr. 2, Hester over 6 Aar:

Det var folkefest når det var travkjøring eller skøyteløp på Hellefjorden. Dette bildet er antagelig fra 1902, og det var samlet mye folk på fjorden.

24 Hester var indmeldt og deltog og konkurrerte om Premie.

1ste Premie	Peder Strand	72 Sekund
2de «	Gunder Rød, Kroken	73 «
3de «	Rasmus Lien af Solum	75 «
4de «	Ole Stiansen Sandnes	76 «
5te «	Olaus Pedersen Aasen	77 «

Efter endt Kjøring blev der afholdt en meget belivet Sexa hos Ole Støen hvor ca. 60 Personer deltog.»

Regnskapet for arrangementet balanserte med kr. 101,72.

Noe av særmerket for Sannidal Travkjørerforening var interessen for annen sport, bl. a. skøyteløp. I 1885 holdtes skøyteløp på Tyvand, og senere hadde en ofte travkjøring og skøyteløp på samme dag.

I protokollen for travselskapet er også nedtegnet resultater fra et av de første skirenn som ble holdt i Sannidal. Dette var på Rinde i 1897. Lars Torsdal og Nils Oksebåsen er nevnt som premievinnere.

Styremøte 1935.

«Den 31. mars 1935 hadde Sannidal Travselskap styremøte på Sannidal Café. Formannen meddelte at selskapet var oppatt som underavdeling av Det Norske Travselskap og betraktes som medlem for 1934. Aarskontigent kr. 15,- var innsendt.

Der besluttedes at man skulle søke å få Roald Kvam ned for å holde et foredrag om hesteavl og kvegavl snarest mulig.

Likeledes skulle man forsøke å få i stand et møte med styrene i Gjerstad og Drangedal travselskap til sommeren, for å behandle forskjellige ting som måtte være av interesse for transportsporten.

Man enedes også om å fremsette forslag om å forandre navnet til Sannidal Trav og Hestavlslag. Styret fandt at Årsmøtet burde søkes holdt fortrinsvis i desember måned.

Møtet hevet.

Peder Holt - Alfred Rønningen - P. Aarø - Olaf A. Rinde.»
(Fra møteprotokollen i 1935).

60 års jubileum

I protokollen kan vi lese følgende:

«Sannidal Travselskap avholdt styremøte den 15/1 1938. Der be-

handles: De forskjellige ting som angår Jubileumskjøringen. Der er oppbrøytet bane på Farsjøvannet. Vi har uttatt en pokal i fra Hougens forretning til en pris av kr. 78,00.

Festmiddagen avholdes på Kragerø Café.

Møtet hevet.

Peder Aarø - Alfred Rønningen - Jens Eikehaug.

«Året 1938 den 23. april avholdtes styremøte hos A. Rønningen.

Den 6. februar avholdt Travselskapet sin 60 års jubileumskjøring. Kjøringen og festlighetene, som var imøtesett med stor interesse, hadde samlet mange tilskuere og hester fra Sannidal og de omkringliggende bygder. Vær og isforhold var gode, og de mange spendende og gode løp ble hurtig og greit avviklet. Da Gimle for anledningen var opptatt ble premieutdeling og festmiddagen henlagt til Legatsalen i Kragerø. Festlighetene blev i alle deler vellykket, og blev først avsluttet ut i de små timer.

Selskapet hadde mottatt en gavepremie fra Drangedal Travselskap, denne ble vunnet av 3-åringen «Bassen», (tid 2.20 - 1000 m) tilhørende O. Rød, Neslandsvatn.

Pokalen skjenket av Det Norske Travselskap ble vunnet av «Espelands-Baus» (dist. 2000 m., tid 3.35).

Sannidal Travselskaps nye vandrepokal ble vunnet av «Bams» på tid 2,41,0, dist. 1500 m i hård kamp med «Espelands-Baus» som gikk løpet på 2,41,2.

Travselkapets medalje for raskeste 3-åring ble vunnet av «Bassen», tid 2.20, dist. 1000 m,» står det bl. a. i beretningen fra styremøtet.

Dommere ved stevnet var: Dyrlege Thoresen, Kragerø, Bileier Simon Ødegården, Bamble, Gårdbr. Ole Tveitereid, Sannidal.

Tidtagere: Otto Støen, Johan Gøthesen, Peder Holt, Knut Saga.

Starter: Peder Aarø.

Styret i jubileumsåret 1938 var: Formann Alfred Rønningen, Tarald Farsjø, Jens N. Eikehaug og Finbo Humlestad.

Årene 1938-1948

Også i dette 10-året ble det avviklet årlige travkjøringer, de fleste på Tyvand. Men i 1943 ble det

Travkjøring på Hellefjorden. Det ble avholdt travkjøring der 16. mars 1902, og bildet er kanskje fra denne kjøringen. Det ble brukt spisslede til kusken, og denne var ikke lett å kjøre, særlig ikke på blank is. Da skled den i svingene og hesten kom ut av trav. Det hadde den 16. februar, samme år, vært arrangert skøyteløp på Hellefjorden, med Travkjørerforeningen som arrangør med 18 deltagere.

på grunn av isforholdene kjørt på Kilsfjorden. De som var i styret for Travselskapet i disse årene, var i hovedsak disse:

Olaf A. Rinde, formann, Per J. Farsjø, kasserer, og som styremedlemmer: Peder Holt, Peder Aarø, Finbo Humlestad, Tarald Waasjø og Alfred Rønningen (som i mange år tidligere hadde vært formann).

Den 10. februar 1940 sammenkalte Sannidal Travselskap alle som var interessert i innkjøp av unghest, skikket til avlsmateriale. Der var synlig interesse for saken, og flere ble enige om å reise og se på forskjellige hester. Det resulterte i at følgende hester ble innkjøpt:

Jon Rinde kjøpte hoppen «Snippa», 4 år,
K. Eikehaug kjøpte svart hoppe, 1 1/2 år,
O. Rinde kjøpte hoppen «Unni», 9 år.

I 1945, den 27. januar, måtte travkjøringen legges til Neslandsvatn på grunn av isforholdene på Tyvand. Publikumstilstrømningen var, til tross for det sure været, meget god. Premieutdelingen ble foretatt ved en illegal dansetilstelning på Folkvang, hvor alt gikk bra for seg, kan vi lese i protokollen.

**O. T.
Fortsettelse senere.**

«ARVEN» utgis av Sannidal Historielag

Redaksjonskomité:

Ragnar Grønåsen, tlf. 35 99 22 16

Ove Bertelsen tlf. 35 99 03 74

Gunnar Aabøe tlf. 35 99 09 90

Oddvar Tobiassen tlf. 35 99 21 20

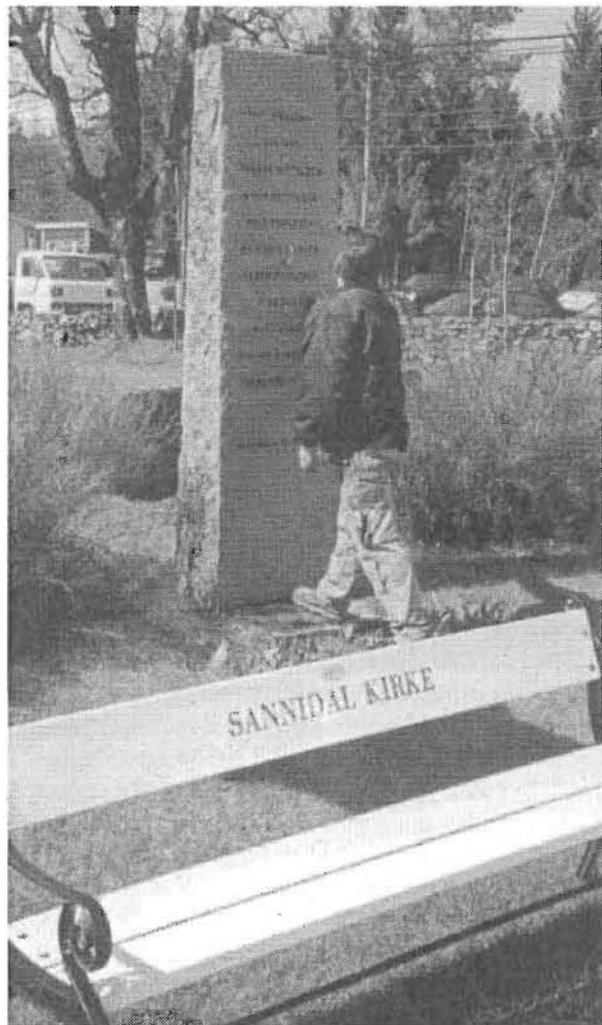
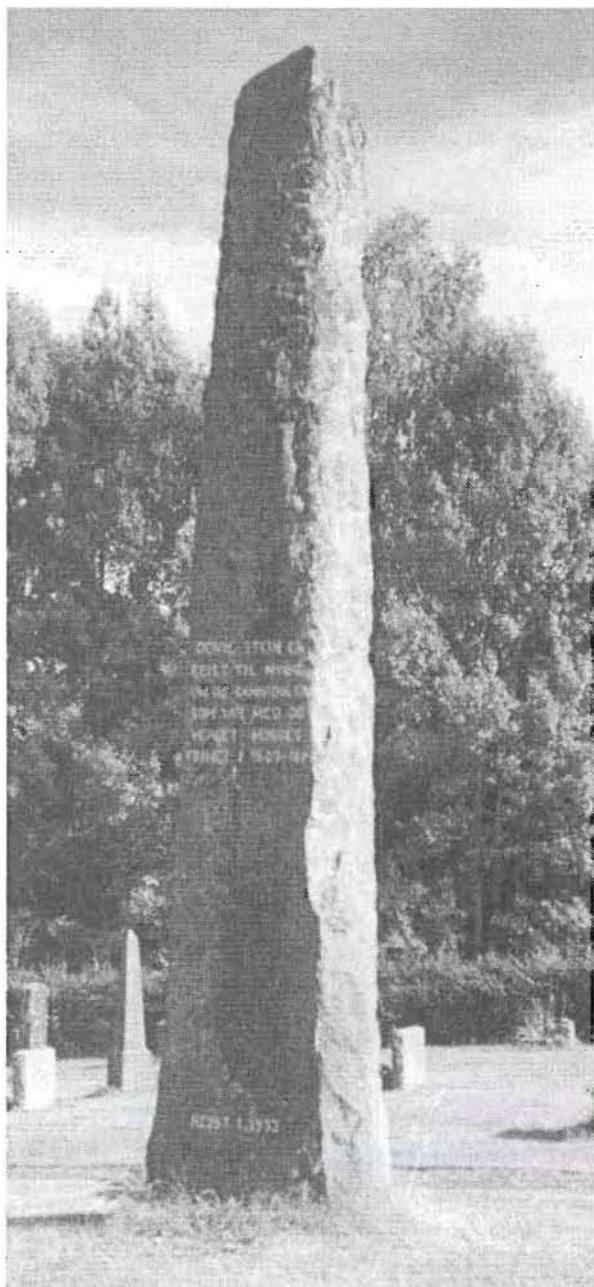
Kasserer: Liv Grønåsen tlf. 35 99 22 16

«Arven»s bankgirokontonr.: 2655.60.82854

Minnebautaene på Sannidal Kirkegård pusset opp

Minnebautaene på Sannidal kirkegård ble før bekransningen den 8. mai 2003 pusset opp. Det var Kragerø Stenindustri A/S i Vadfoss som besørget arbeidet, som i sin helhet vil bli bekostet av Sannidal Historielag.

Både bautaen fra 1807-1814 og bautaen fra 1940-1945 ble behandlet, og begge har nå en godt leselig skrift.

Her ser vi Asle Karlsen fra Kragerø Stenindustri A/S gjøre det avsluttende arbeidet på bautaen fra 1940-1945.

Til venstre ser vi den bautaen som ble innviet i 1933, til minne om de sannidøler som 1807-1814 var med og verget landet.

Over kan vi se at skriften er blitt godt leselig etter oppussingen.

Et lite minne!

Det kan være mange i Sannidal som har noen gode historier å fortelle fra tidligere tider. En liten hendelse eller pussig historie kan fortelle mye om tiden den er fra. Her har vi et par episoder som vi har fått fra Johan Tande:

Kvinnelig tålmodighet under krigen

Under krigen i et uflysig regnvær i november, kom Jakob Eikenes opp til Prestegården en sen kveld.

Han ville snakke litt med far, og de satte seg vel

Denne bautaen, som ble innviet i 1946 til minne om de sjøfolk som falt for Norge i krigsårene 1940-45, er nå blitt riktig fin etter at den er renset og malt opp på nytt.
(Alle foto: O. T.)

til rette i stua. Kaffe ble servert og de hygget seg.

Etter et par timer sa Jakob at det vel var på tide å komme seg hjemover. På spørsmål om hvordan han skulle komme seg utover til Eikenes, så sa Jakob at Helene (kona hans) satt nede ved FURUA (oppkjørselen til Prestegården) med hesten.

Jeg husker far ble helt bleik over å høre det, og han fulgte Jakob ned til Helene og hesten for å be om unnskyldning.

Der nede under en oppslått paraply satt Helene, og hun var ikke i dårlig humør. Hun syntes det var så gildt at Jakob hadde fått kaffe og en god prat på Prestegården, hun virket rent stolt av mannen sin.

Jeg husker far kom opp og sa at makin til romslig holdning overfor sin mann hadde han ikke opplevd.

Johan Tande

Kaninavl

Jeg hadde som aktiv kaninoppdretter under krigen forstått at man skulle unngå innavl. Jeg visste at klokken Lindheim hadde en type kanin som jeg gjerne skulle få tak i.

For å få en løsning på problemet lånte jeg melkekjerra til Skarvang på Prestegården, og med et hjemmesnekret transportbur trakk jeg kjerra bort til Lindheim med en kanin med løpetid.

Ved Tangebrua treff jeg mor og datter Støyf fra Kil, og de lurte svært på hva sønn til presten skulle med melkekjerre og kanin.

Da jeg fortalte dem at jeg skulle til klokken for å parre min kanin, lo de så de nesten ikke klarte å komme videre på vei til «Kollen», og siden når jeg var i Kil og traff dem, var det alltid spørsmål om kaninene mine og en god latter.

Johan Tande

Nye medlemmer!

Kjenner du noen som er interessert i å bli medlemmer av Sannidal Historielag, ta kontakt med en i styret. Da vil det bli ordnet.

Sannidal Historielags årsmøte 2003:

Reidun Heldal ut av styret etter 15 års innsats

Reidun Heldal hedret

På Historielagets årsmøte 27. mars takket Reidun Heldal for seg etter 15 år som fast medlem i styret, og enda lenger som aktivt historielagsmedlem; aktiv har hun forresten tenkt å fortsette å være, spesielt i forbindelse med slektsgranskingspørsmål.

Formannen i laget framhevet Reidun som seriøs, engasjert og pliktoppfyllende, og han overrakte bl.a. et maleri som gave fra laget. Dette var malt av Christina Kløvig og viste et parti av Fjellmannsveien i Kragerø.

Reidun Heldal fikk kraftig applaus fra forsamlingen for sin innsats.

Reidun Heldal ble hedret på Sannidal Historielags årsmøte etter 15 år i styret. Hun fikk overrakt et bilde malt av Christina Kløvig.

Rolig årsmøte

Forøvrig ble dette et rolig og ryddig årsmøte, der både årsberetning, regnskaper og valg, lest og ledet av henholdsvis Marit Halvorsen, Greta Müller og Alf Martin Dalen, ble kjapt unnagjort.

Bygdetunets økonomi har «skrantet» det siste året etter overbyggingen av scenen, men dette begynner nå etter hvert å bedre seg. Laget har ellers god økonomi, og meldingsbladet «Arven» går med overskudd etter en fantastisk gjenglede blant abonnementene.

Lars Jacob Moe erstattet Reidun Heldal i styret; ellers var det bare få utskiftninger i de forskjellige komitéene (se annet sted i dette bladet).

Et aktivt lag

Ellers orienterte formannen litt om hva lagets styre driver med for tida. Han nevnte behovet for dugnadsfolk til både Bygdetunet, Arkivet i Kil og 2. etg. på Mo skole, som Historielaget nå skal leie av Mo Vel.

Han kom også inn på veinavn, der laget har kommet med en del forslag til kommunen, som denne for det meste har tatt hensyn til.

Dessuten vil det i løpet av året bli satt i gang re-

gistrering av kulturminner i bygda, og da trengs det lokalkjente folk i kretsene til å «ta et tak».

«Natur og kultur i distriktet»

Per Ole Halvorsen viste på årsmøtet lysbilder fra både natur og kultur i våre nærområder. Disse bildene var fantastisk flotte og ble ledsaget av interessante kommentarer. Han holdt på i en time, og det var ikke et minutt for mye. Halvorsen fikk langvarig applaus og blomster for innsatsen.

God mat og rekordloddssalg

Hele 120 mennesker var til stede, men dette hindret ikke festkomitéen i å skaffe god beverting til alle. I en lang pause var det anledning til å kommentere gamle bilder, som Sigmund Heldal hadde hengt opp på veggen bak i lokalet; og det ble solgt lodd for hele 10.000 kroner! Også denne gangen hadde Kristoffer Holt gitt tre flotte fat til utloddningen.

Ref.

Flytebrua ved Dalsfoss, ca. 1937. På bruа sittet fra venstre: Arne Bomann, Synnøve Bomann, Else Odden, Magnhild Bomann, Olaug Odden, Ruth Odden, Ivar Kurdøl, Sverre Odden og Harald Kittelsen. Brua ble bygget i 1921. Denne bruа ble lagt til land på den ene siden av elva når det ble fløtet tømmer forbi. Bildet er lånt ut av Agnes Kittelsen, og opplysningene er gitt av henne.

Sannidal Historielag - styret og komitéer i 2003

Styret:

Leder: Ragnar Grønåsen
Nestleder: Lars Jacob Moe
Sekretær: Marit Halvorsen
Kasserer: Greta Müller
Styremedlemmer:
Knut M. Skarvang
Per Th. Svenum

Varamenn:

1. Marit Snøås
2. Inger Kristine Bratland
3. Olav Tveitereid

Bygdetunkomitéen:

Leder: Per Thomas Svenum,
Knut Asbjørn Skarvang, Olav Bråtane,
Tor Wastøl, Petter W. Baann,
Kjellfrid Enggrav, Kari Nyland,
Isak Wåsjø og Per Tangen.

Varamenn:

Ole Wastøl og Hans Jørgen Rinde.

Festkomitéen:

Torveig Skarvang, Sigrun Bråtane,
Marit Halvorsen, Ellen Bjerva,
Kari Olsen, Anne Sofie Aardalen,
Tor Kristian Fjellheim og Sigurd Eikehaug.

Varamenn:

Kjellfrid Enggrav, Judith Nesland og
Rolf Køhler.

Redaksjonskomitéen for «Arven»:

Oddvar Tobiassen
Ragnar Grønåsen
Ove Bertelsen
Gunnar Aabøe
Kassere: Liv Grønåsen

Grendemenn:

Kjølebrønd:	Alf Martin Dalen
Farsjø:	Ragnhild Svenum
Refsalen:	Sigmund Heldal
Holtane:	Sigrid Tveitereid og Ragnhild Wåsjø
Kil:	Finn Jensen og Marit Halvorsen
Mo:	Anne Synnøve Grønstad
Vadfoss:	Helene Støyl og Turid Køhler
Helle:	Ingen

Revisorer:

Bjarne Lien
Knut Asbjørn Skarvang

Valgkomitéen:

Kjellfrid Nyhus
Kai Oddaker
Alf Martin Dalen

Karen Elisabeth Isaksen

skriver om sine opplevelser, som emigrant, i byen Merrill i staten Wisconsin i Nord-Amerika

Dette er en fortsettelse av Karen Elisabeths opplevelser i byen Merrill, der hun sammen med sin familie skaper sitt nye hjem. Vi vet nå at Karen Elisabeth var gravid da hun tok farvel med Helle og sin familie der.

I Arven nr. 64, 1/2002, skrev hun om sin Amerikareise, og hun avsluttet med følgende: «Dere kan tro det er storartet her».

I nr. 67 offentliggjorde vi to av hennes brev, og her kommer det to til.

Brev datert Merrill, 22. juli 1893:

Kjære dyrebare foreldre og søskene!

Jeg vil idag besvare deres kjæromne brev som jeg mottok i går aften, hvorfor jeg sier dere så mange takk for dere er så snille å skrive med det samme dere får mitt.

Dere kan tro det er den største glede av alt når jeg får brev fra mine kjære hjemme i det gamle Norge. Jeg ser av deres brev, som er skrevet den fjerde juli, at dere alle sammen har helsen og det samme kan jeg med Guds hjelp berette dere igjen, vi har alle sammen helsen til dato og lever riktig godt.

Jeg ser av deres brev at det er så dårlig med arbeide hjemme, som er vondt å høre, det kan være vondt på disse tider. Det skal vi slippe å klage over, her er arbeide og «tålig» billig på maten. Vi lever godt av fire daler i uken og Carl tjener ni daler, så vi har ingen ting å klage over så lenge vi har helsen. Carl ønsker bare at han hadde Jens og Knut her.

Carl arbeidet først på en sagmølle, der var han en seks ukers tid, men så syntes han, og en til, at det ble for stridt. Så arbeidet de i fjorten dager på dagtid og fjorten dager om natten, men nattarbeid er Carl så lei av. De hadde der en daler og 60 for dagen, de to ble så enige om å slutte. Forrige fredags natt, så måtte de stoppe sagen kl. 3 om morgenen, da var de bare to mann, igjen til å ta i mot «lumberen» eller planken. De måtte så opp å vekke basen og deretter avsted for å få to mann igjen, og nu har de fått enda en mann så nu er de fem mann. Så skulle de gjøre hjemme også, her er godt med det at alt er fritt, enhver mann kan gjøre som han vil. Carl hvilte så over til mandags morgen og gikk så

avsted, og den første sagmølle han kom til, der bydde basen ham arbeide med det samme, han slapp å be derom. Han fikk der samme slags arbeide som tidligere, men der var det 6 mann og der arbeider de bare om dagen. Der har han så pent arbeide som han vil ønske sig, men de har ikke mer enn 1 1/2 daler om dagen, men det er bedre å ha pent arbeide om de skulle ha 10 cent mindre.

Jeg kan da fortelle at vi nu lever alene her da de vi «renter» hus av er reist bort en tur. Det er ikke så godt for mig da jeg ikke kan snakke engelsk, men det går jo allikevel. Jeg har fast melk tre ganger i uken og må da sette melkemuggen på bordet nede i kjøkkenet og der legge akkurat penger. Vil jeg ha tre liter må jeg legge 15 cent, og to liter 10 cent og en 5 cent, jeg har 6 liter i uken. Så har vi «fiskemannen» som går her tre ganger i uken, men han er dansk så han kan jeg jo godt snakke med. Han har så deilig fisk og som de selger etter vekt og koster 10 cent pundet. Den smaker som makrell, syntes jeg. Så er det en fisk lik en tryte hjemme, men den er så full av ben.

Så har jeg fast smør av en tysk farmer fra «Settlementet» som er her hver fjortende dag, han har så godt smør at jeg vet ingen forskjell på det og det jeg kjøpte av Kristoffer. Vi gir 20 cent pundet og det blir 35 øre marken. Den mann er jeg «ilde av med» for han vil så gjerne snakke og jeg skjønner ikke et ord av ham, men det er det at jeg skal ha visse pund. Så får jeg slutte med dette og begynne på noe annet.

Nu kan jeg hilse fra morbror Gutterm, nu har jeg endelig fått brev fra ham, det er nå over fjorten dager siden jeg skrev til ham og dit går det på en dag. Brevet som jeg fikk fra ham var skrevet den 16de og fikk det her den 18de og hadde da ligge på Posthuset en dag også. - Jeg kan fortelle at de alle har helsen og lever godt. Han har nylig kjøpt sig to hester og dem kostede ham 175 daler, så han har fått billige hester.

Så fortalte han at hans eldste datter er gift og bor i Dakota, hun «står» sig godt. Deres andre datter bor tett ved hjemmet, han sier ikke at hun er gift, men det må hun vel være. Robert er hjemme på farmen og Anne deres tredje datter «tjener» i Black

River Falls, og deres yngste datter, som heter Josefine skal stå til konfirmasjon nu i høst.

Så forteller han at han var opp hos morbror Knut den 3dje juli, han lever 7 engelske mil ifra ham. Han har helsen og lever godt. Så skulle jeg hilse så mange ganger til dere alle fra ham, han ønsker oss velkommen. Jeg skrev til ham og ba han om han ville fortelle oss om hvorledes det var med arbeide og forskjellig, men det nevner han ikke et ord om. Nei jeg skal nu minnes Carl's ord at slektninger i Amerika er ikke at holde sig til. Han syntes jeg var kommet så nære nu at han var redd at jeg skulle besøke dem, for jeg sa jeg hadde så god lyst dertil. Han skulle ikke si som så at jeg skulle være velkommen, men han ber om at jeg vil skrive når jeg får brev hjemmefra. Når jeg skriver så vil jeg be om morbror Knut's adresse, vil så skrive et brev til ham og be han så inderlig om han ville huse på at han nu hadde en gammel syster hjemme i Norge.

Ja så er dere alle sammen hilset på det beste i fra oss alle, også sender vi dere 10 daler. Som dere ser av forrige brev ser dere at Kreditbanken veksler disse.

(NB! Det er videre skrevet på kryss og tvers på flere ark:)

Isak treger så på at han ikke fikk med sig bryggerhuset sitt, det savner han så svært, for her ser han ikke sådant, likeledes tuppene sine, sier han og at det er ikke hans hjem her, hans hjem er i Bukta. Han er nylig kommet inn, han er tykk og fet og trives så godt, men mu går Kikehosten her omkring.

Lev inderlig vel, det ønskes av deres datter Karen E. Isaksen, Helle.

Brev fra Merrill, datert 26. august 1893.

Kjære foreldre og søskjen!

Jeg vil idag sende noen linjer da det nu er så lenge siden. Det var nu en måned den 24de siden jeg sendte det siste brev og sendte dere 10 daler som jeg ville ønske hjertelig var kommet riktig frem. Carl rekonderte ikke brevet, det hadde kostet 25 cent, men han har angret på det siden da vi har fått «spurt» at her blir gjort så mye «fanteri» på Posthuset her over. Jeg skrev to fulle ark og 10 daler attpå så jeg vet det ble «overvekt». Så hvis alt er godt og vel og at dere har mottatt det, så vet jeg nok at dere måtte betale ut noen ører. Dere kan tro at det er aldri noen kveld Carl kommer hjem uten at han snakker om de 10 dalerne og at han skulle være så enfoldig, men jeg har god tro at det har bestandig gått godt for oss, så tror jeg dette også.

Nu kunne jeg ha ventet svar på det brev jeg sendte midt i forrige måned, som jeg lot dere vite at vi skulle

sende penger, men nu er jeg kommet på den tanke at dere ikke ville svare på det før dere hadde mottatt pengene. Jeg treger så på at jeg ikke skulle bedere om å skrive med det samme dere hadde mottatt dem, men jeg håper dere gjorde det allikevel. Det var jo et «vågestykke», han lover nu Carl, at det aldri skal ske igjen. Det skal være flere som har mistet penger på den måten og vi har ingen ting å si, for ellers kunne vi bli i ulykke etterpå.

Jeg kan heller ikke skjønne hvordan det er gått med det brev som jeg sendte til Stina, det er mellom 6-7 uker siden og jeg har ingen ting hørt ifra henne. Jeg venter hver dag, men alt til forgjeves, hvis jeg bare visste om hun ikke hadde «bekommet» det så vet jeg min plikt var å skrive til henne. Men så kan hende at hun ikke har hatt anledning til å skrive med det samme. Jeg vil enda vente å se på det før jeg skriver igjen til henne.

Jeg kan da med Guds hjelp meddele dere alle at vi alle sammen har helsen og lever riktig godt, mitt inderlige ønske var om dere hadde det så godt som vi har det. Hitentil har jeg ikke visst om noe annet enn godt i alle deler, men her høres ikke «bra» ut for vinteren. De byr ikke mer enn 16 daler i måneden og kosten og da vet dere det blir ikke noe til overs. Carl får spørre sin gamle bas Bent. Carl har tenkt å gå til ham for vinteren. Her er svært lite vann, så han måtte «ligge still» noen dager.

Jeg kan da fortelle dere at vi er flyttet til en annen norsk familie som bor noen skritt fra der vi stoppet. Der vi var, kunne vi ikke leve for vinteren. Det er omrent så langt fra der vi først var og her vi nu bor, som fra hjemme og bort til Abraham Hansen. (NB! Et par hundre meter). Så vi hadde ikke lang vei å flytte.

Her har vi det så pent og så gode huser. Vi har stue, nymalt og «trekt» og et kammers, likeså i fin stand, og en stor gang til å henge alle våres klær i og et stort kjøkken, som vi spiser i og som vi godt kunne sove i, men vi bruker det ikke dertil. Nu vil jeg håpe at vi skal bli her til vi får litt for oss selv hvis det er Guds vilje at vi skal ha noe. Den gang vi flyttet hit, det er nu tre uker siden, så var vi ute å kjøpte oss en barneseng til 3 1/2 daler og madrass der til.

Dere kan tro Isak er kar nu, det er min seng, sier han. Så kjøpte vi tre «spring» gardiner, som vi må trekke ned, men de går opp igjen av seg selv. De er forgylte og fine kan dere tro. Jeg har ikke fått «klare» gardiner ennå og det kan være det samme fordi det her er mye vanligere.

Vi har også kjøpt en stor pen lampe og en stor oljekanne, som følger med. Her har vi det så hyggelig. Isak er blitt foræret en liten stol av småguttene, som er laget som lenestolene hjemme. Den kan dere tro han er glad i. De har fire smågutter her, vi lever

Husstellkurs i 1934. I «Arven» nr. 66 og 67 hadde vi med prologer som var skrevet til avslutningen av et husstellkurs som var på ungdomslokalet «Gimle» i 1934. Nå har vi kommet over et bilde fra dette kurset, og her er navnene på de som er med: **Foran fra venstre:** 1 Karen Åshild Hegland (Flåten), 2 Helga Lønnerød (Sollid), 3 Johanne Rinde (Paulsen), 4 Hildur Jensen, 5 Gerda Marie Johnsen (Kristensen). **Bak fra venstre:** 1 Asta Eikehaug (Eggum), 2 Kristiane Langmo (Tveitereid), 3 Margot Fjellstad (Nilsen), 4 lærerinnen Aslaug Sandvik, 5 Andora Årdalen (Skogheim), 6 Ester Årøe (Bakke), 7 Astrid Eikehaugen, 8 Anne Grønstad (Gjerde). Det er Margot Nilsen og Kristiane Tveitereid som har kommet med navnene til bildet.

i en stor gård. Der er hos en formann vi lever, svært rike folk.

I går fikk jeg tøy til buksar til Isak samt klær. De var jo ikke ganske nye, men hun gjorde om til sin gutt av det. Hun er skredder og kan sy hva det er, klipte det for meg og sydde det på sin maskin. Ja kjære mor, du kan aldri tro hvor godt jeg har det, og gid jeg visste om hvorledes dere hadde det. Om dere har fått betalt deres gjeld.

Fra vinteren nu har vi fått inn 7 store lass ved, som er hugget ferdig til å brenne og det er store lass må dere tro, for de kjører med to hester for vognen og vi har det nu i hus. Vi har eget vedskjul så dere må ikke frykte for meg til vinteren, at jeg skal fryse. Nu må vi ha oss en «stove» (trolig ovn) til det værelse vi bruker. Den vil vel komme på 9 - 10 daler, men med Guds hjelp så får vi det også.

(NB! Så er det skrevet på kryss og tvers.)

Så må dere hilse alle kjente og alle mine slektinger og når det «lir» på, så vil Carl sende Knut noen avisar i en pakke for han holder «Skandinavien», men han har ikke så mange ennå og når dere skriver så må dere endelig fortelle oss om «tidene» hjemme. Fortell mig om Aslaksen handler ennå. Og en ting har jeg glemt å fortelle og det er at Bertha har gått i norsk skole i en måned, hun har lært utenat langt i Katekismussen. Presten er deres skolelærer og de går i kirken.

Hilset på det aller vennligste ifra mig, deres datter Karen E. Isaksen og Carl og Bertha og Isak, og han trives godt.

Vår adresse er nu: Carl J. Gustavsen, Merrill Lincoln Co. Box 312. Wis. Nort Amerika.

- PER -

Skolebesøk til bakerovnen på Lønne

19. mai i år var en klasse fra Sannidal ungdomsskole på besøk til Ingebjørg og Lars Jacob Moe på Lønne for å se hvordan brød ble bakt i en vedfyrt bakerovn. For anledningen var May og Trygve Holt med som eksperter, for de har en bakerovn hjemme på Holt som stadig er i bruk.

Etter at ovnen var varmet nok opp til baking, ble deigen bakt ut til passe store brød av skoleelevene, og satt til heving. Trygve Holt brukte et hvitt papir som han krøllet sammen og som lå i ovnen

et minutt, og hvis det var passe brunt og ikke for mørkt eller lyst, var ovnen klar til bruk (ca. 200 grader).

Etter ca. 40 minutter var det 24 brød som var ferdige, og de ble riktig fine og smakte godt med smør og sukker eller ost.

Trygve Holt fortalte om bruken av bakerovner og bryggerhusene på gårdene i tidligere tider. Vi ser fra venstre Camilla Sletteberg, Pia Wåsjø, May Holt, Ragnhild Moe og Trygve Holt.

(Foto: O. T.)

Sannidal Historielag hadde på høstmøtet 31. oktober 2002 besøk av Else Rønnevig fra Lillesand som holdt foredrag om blant annet bakerovner, og det var mange som var interessert i temaet. Lars

Jacob Moe har for Sannidal Historielag gjort en fortegnelse over hvor mange bakerovner det er i Sannidal, og han har foreløpig kommet til ca. 20, og tre-fire av de er i bruk.

Her ser vi brødene i bakerovnen når de er stekt. Til venstre ser vi restene av glørne som ble raket ut av ovnen. De er lenge varme og gjør at baking i slik ovn kan være en ganske het jobb.

(Foto: O. T.)

Sannidal Historielags høstmøte

avholdes på Samfunnshuset torsdag 16. oktober kl 18.30.

Vi får besøk av **Gøthe Gøthesen** fra Tjøme.

Han skal holde et lysbildeforedrag om seilskuter og seilskutebygging.

Gøthesen er nå pensjonist, men utdannet skipsingeniør. Han har skrevet en rekke bøker fra det maritime miljø, bl. a.

«Med is og plank i Nordsjøfart», «Norskekystens fraktemenn» og «Skagerakkysten».

Vi håper riktig mange møter fram til en trivelig oktoberkveld.

God bevertning blir det også, som vanlig.

Fra Edvard Enggrav har vi fått tilsendt et avisutklipp fra «Vestmar» som vi gjengir her:

«Et geni»

Vilhelm Olsen er navnet paa en ung mann i Kammerfoss som viser en avgjort begavelse som tegner og maler.

For en del aar siden var han meget syk, saa syk, at mange tvilte om hans liv. Efter forskjellige sanatorieopphold, sist ved Grefsen, begynte han dog at bedres, og under rekonesensen begynte han saa som tidsfordriv aa øve sig i tegning og maling.

Skjønt han aldri hadde hatt nogen undervisning i disse fag, presterte han dog ting, som viste at han hadde faat et utpreget anlæg i denne hen-

Wilhelm Olsen (1887-1961) utenfor hjemmet sitt i Vadfoss, der han hadde sitt verksted og sine 40 bokuber. Foruten tegning og maling skrev han dikt, bl. a. det vi trykket i Arven nr. 66, side 6, «Stemningsminner». Bildet har vi lånt av Wilhelm Olsens datter, Bjørg Eikeland.

seende i vuggegave. Hans store beskjedenhet har dog gjort at han er forblit ukjendt, uten blandt en ganske snever kreds av venner.

Av hans arbeider skal vi her bare nævne et bilde i akvarel, «Parti av Sannidal kirke», og et bibelhistorisk bilde, «Jesus hos Martha og Maria», hvilket siste han har foræret Kammerfos bedehus og som er opphængt der.

Hr. Olsen arbeider om somren som tømmerfløter og er dessuten en flink birkørker, som med små midler har drevet det til at faa en god avkastning av biavlen. Om vinteren driver han som skimaker, og ikke faa av bygdens sportsmenn har hentet sig en premie paa hans ski.

-»-

Noen av de som var på tømmerfløting sammen med Wilhelm Olsen. Foran sitter Anton Aasen, Jul Søndbø og Jakob Søndbø. Bak står Kristian Blankenberg, og han som sitter, er Olav Tveit (Myra). Bua bak er den de satt i og telte tømmeret. Bildet har vi lånt av Bjørg Eikeland.

Maleriet som Wilhelm Olsen malte og ga til Kammerfoss bedehus. Bildet er signert med «W. O. 1914». Det blir ikke en fullverdig gjengivelse i bladet, for vi får ikke med de fine fargene i bildet.

(Foto: Sigmund Heldal).

Edvard Enggrav skriver noen ord om maleriet på Kammerfoss bedehus:

«Maleriet er festet til mitt barndomsminne, ved at jeg gikk noen år på søndagsskolen der.

For en gutt var det ikke bestandig så mye å feste seg ved når det gjaldt prekenen. Derfor var det fint å kunne feste blikket en plass, og da var bildet over prekestolen godt å ha å ty til».

Gaver til «Arven»

Siden sist har gaver til bladet strømmet inn. Hjertelig takk til alle som støtter oss økonomisk!

R. og E.B., Helle 100. R.H.H., Kragerø 200. ? 100. E.K., Helle 100. M.G., Kragerø 100. P.T., Sannidal 150. G.A., Kr.sand 100. K.T., Sannidal 200. Aa.M.L., Sandefjord 100. Ø.S., Helle 300. G.H., Hemsedal 100. R.H., Kr.sand 100. A.B.T., Stathelle 100. L.S., do. 100. B.E., Kragerø 100. A.K.D., Sundeburu 100. O.T.N., Oslo 200. T.K., Kragerø 200. K.S., do. 200. S.M., Kongsberg 150. A.H., Sannidal 100. H.S., Kragerø 100. K.D., Sannidal 50. S.H., Hornnes 100. G.H., Helle 100. R. B., Sundeburu 100. T.L., Drangedal 100. T.J., Sannidal 150. P.A.N., Stavanger 150. R.A.H., Sannidal 200. K.Ø., Stathelle 200. T.M., Helle 150. ? 200. E.K.S., Sannidal 200. K.S., Skien 100. L.T., Kragerø 100. S. og O.T., Sannidal 200. R.T., do. 150. ? 100. R.S., Kragerø 100. J.S., Kragerø 100. ? 100. ? 100. G.M., Sannidal 100. ? 100. L.M., Sannidal 100. ? 150. A.L., Risør 100. A.L., Sannidal 100. B.L., Kr.sand 150. H.L., Sannidal 100. K.K., ? 100. ? 100. K.L., Helle 100. T.S., Kragerø 100. H.H., Helle 100. ? 100. O.A.,

Kr.sand 100. I.M.I., Sannidal 100. O.N.J., do. 100. M.K., ? 100. I.K., Kongsberg 100. ? 150. I.S., Sannidal 100. J.S., Helle 100. K.S., Oslo 150. A.S., Helle 100. N.E.S., Kragerø 100. ? 200. P.S., Helle 100. N.I.F., Oslo 100. K.F., Sannidal 100. P.E., Tolvsrød 100. J.M.S.H., Kragerø 150. A.F., do. 100. M.B., Sannidal 200. T. og E.B., do. 200. ? 100. E.D., Sannidal 100. G.N., do. 100. E.A., Kragerø 100. K.J.J., Helle 100. K.A.K., Porsgrunn 100. J.Y., ? 100. O.W., Kongsvik 250. K.U., Oslo 100. O.L., Risør 150. M. og P.L., ? 100.

R.L., Drammen 100. B.H., Sannidal 150. A.B., Lillesand 200. S.B., Skien 100. M.B., Odnes 100. E.A., Kongshavn 100. G.L.O., Kr.sand 100. A.I., Kragerø 100. A.N., Sannidal 100. H.S., Gol 100. L.J.M., Sannidal 150. K.W., Helle 100. I.W., Sannidal 100. Aa.T., Kragerø 100. I.H.T., Sannidal 100. K.H.S., Søndeled 100. I.L.O., Kragerø 100. G. og S.S., Porsgrunn 100. A.H., Sannidal 100. R.H., do. 100. ? 100. ? 200. C.H., Oslo 150. P.K., Helle 100. B.S., Skien 100. O.S., Kragerø 100. ? 100. N.J., Risør 100. ? 500. K.H., Sannidal 150. S.B., Kragerø 100.

A.J.B., Kolbotn 100. T.D., Sannidal 100. E.D.J., Arendal 200. M.K., Sannidal 100. A.S., Stathelle 100. J.M.Aa., Evje 200. J.S., Helle 100. S.W.K., Ski 100. K.T.L., Drangedal 100. K.E., Sannidal 100. D.H. v/ E.T., Drangedal 100. E. og Å.R., Oslo 150. F.H., ? 100. E.T., Kragerø 75. H.T., Oslo 100. D.S., Kragerø 100. P.N., Drangedal 100. K.M., Stavanger 200. ? 100. E.U., Helle 100. ? 100. A.G.L., Sannidal 100.

H.H., Marnardal 100. R.K., Kragerø 100. R.K., ? 50. ? 100. Å.S., Kragerø 150. K.E., Sannidal 200. A.D., Kragerø 100. P.B., do. 100. A.J.K., Stathelle 100. H.H.B., Sannidal 100. G.P.L., Blaksæter 100. R.P., Nesbru 50. I.D., Sannidal 100. A.W.T., Stathelle 100. ? 100. J.T., Oslo 200. ? 100. Ø.J., Helle 100. E.Aa., Froland 100. R.B., Sannidal 200. H.S., Sundeburu 100. ? 150. T.B., Kragerø 100. N.Aa.S.B., Flatdal 100. B.S., Skårer 100. N.E.E., Sannidal 100. J.P., Kragerø 100. E.S., Tistedal 200. P.A.E., Sannidal 200.

K. og S.H. v/ T.J.T., Kragerø 300. I. og O.P., Rykkinn 100. R.Aa., Helle 100. ? 200. B.T., Stathelle 100. A.S., Sannidal 150. ? 100. P.O.P., Kragerø 100. S.B.O., Sannidal 100. T.L., Helle 100. E.H., Kleppe 100. E.H.R., ? 200. D.H., Stabbestad 100. I.G., Jevnaker 150. ? 100. K.K., Kragerø 200. T.D.,(J)? Vikersund 200. P.Aa., Kragerø 100. A.S., Sannidal 100. E.S., Porsgrunn 100. ? 100. G.D., Kviteseid 200. S. og K.B., Sannidal 100. ? 200. L.B., Helle 100. I.B., Sannidal 100.

J.F., Sannidal 150. K.D., do. 200. ? 200. A.W., ? 100. R.N., Kragerø 100. S.L., Sannidal 100. B. og P.L., Helle 150. A.L.S., Risør 100. T.S., Sannidal 200. H.H., Flisa 200. ? 100. Å.G.B.S., Sandefjord 250. A. og H.G., Nærø 200. I.H., Drangedal 100. A.H., Sannidal 130. T.D., Farsund 100. L.D., Kragerø 200. R.A., Vågsbygd 100. E.G., Kragerø 75. G.E., Stathelle 100. E.T.S., Kr.sand 100. J.K.L., Sannidal 100. K.H.T., do. 100. V.S., Kr.sand 100. E.H., Langesund 100. V.W., Kragerø 100.

B.El., Drangedal 150. H.K., Heggedal 150. B.N.F., Kragerø 200. T.L., Sannidal 200. G.Aa., do. 200. E.B., Drangedal 100. P.H., Skien 100. I.T., Sannidal 100. ? 100. K.R., Sannidal 200. B.R., Kragerø 100. A.J.M., Sannidal 100. ? 300. I.S., Porsgrunn 100. ? 100. ? 100. K.W., Sannidal 100. ? 100. R.W., Asker 100. K.T., Kragerø 200. H.N., Sannidal 500. ? 100. ? 200. I.S., Sannidal 100. K.R.K., Stathelle 100. L.V., Gjerstad 100. T.E.V., Sannidal 50. ? 100. W.J., Helle 100. R. og T.R., Kragerø 100. E.E., do. 200.

L.S., Sande 200. K.S., Kragerø 100. A.S., Sannidal 100. ? 100. G.L., Sannidal 200. G.H., Gjerstad 100. J.B., Arendal 100. R.Aa., Kragerø 150. K.H., Stokke 400. M.E., Sannidal 100. A.B., Skien 100. A.B., Hønefoss 100. I.K.B., Sannidal 200. F.B., Helle 100. B.T., Froland 100. H.L., Arendal 200. M.K., Sannidal 150. B.E.D., Kr.sand 100. A.J.G., Kragerø 200. T.L., Helle 100. L. og A.S., ? 100. R.B., Drangedal 100. ? 100. J.C., Tjodalyn 200.

L.K.L., Trollåsen 100. R.D.V., Gjerstad 100. ø.D., Langesund 200. S.D., Kragerø 100. O.Ø., Drangedal 100. H.T., Stabbestad 100. R.B., Sannidal 100. ? 100. T.K., Lunde 100. B.S., Oslo 100. A.J., Kr.sand 200. T.I.D., Bodø 150. R.M., Sundeburu 200. E.M.E., Sannidal 100. T.E.H., Sannidal 100. T.S., Sannidal 100. R.B., Sundeburu 100. A.M.R., Drangedal 100. H.M.L., Rasta 100. J.S., Risør 200. T.K.R., Sanni-

På moen for 80 år siden

Her ser vi tre karer fra Sannidal, som ble fotografert da de var i militærtjeneste først i 1920-årene. Bildet ble laget som postkort og sendt til familie og venner. Dette bildet ble sendt til Johan Lindquist i Vadfoss.

På bildet er fra venstre Petter Fossen, Kristoffer Nilsen og J. Pedersen. Vi har fått bildet av Aron Lindquist.

dal 150. R.N., Lillesand 50. K.S., Sannidal 150. P.S., Stavern 100. J.E., Sannidal 200. S.Aa., Mosjøen 100. T.J.N., Larvik 200. I.Å.T.S., Risør 200. I.D., Oslo 50. M.T., Stabbestad 100. N.-J.T., Kr.sand 200. J.C., Sannidal 100. J.A., Kragerø 100.

O.A.R., Nodeland 150. Å.T., Sannidal 100. ? 150. A. og K.S., Kragerø 100. M.S., Kragerø 100. R.J., Sannidal 100. ? 150. ? 200. E.G., Kragerø 100. K.G.H., Stathelle 200. E.B., Kragerø 100. K.B., Oslo 100. E.J., Helle 100. ? 100. E.H.S., Sannidal 200. G.H., do. 200. A.E., do. 100. S.B., do. 100. H.E., Skien 100. S.H., Stathelle 100. L.H., Porsgrunn 100. K.W.B., Akland 100. T. og F.J., Sannidal 100. P.T.S., do. 100. I.D.H., do. 150. I.Å., Skien 100. D.H., Porsgrunn 100. K.W., Vennesla 200.

A.K., Oslo 100. ? 100. I.K., Sannidal 200. T.I., Lier 100. P.R., Drangedal 100. A.R., Helle 100. A.E., Drangedal 100. N.R.H., Trondheim 200. A.N., Kragerø 50. A.R., Porsgrunn 100. T.K.F., Sannidal 100. K.T., do. 100. E.D., do. 150. N.H., Skien 200. J.L., Kr.sand 150. ? 150. E.M.H., Svene 200. K.M., Sannidal 200. T.E.L., do. 200. S.L., Bjørkelangen 100. G.F., Arendal 100.

M.S., Kragerø 100. K.A., do. 100. T.F.I., do. 200. T.H., Sannidal 100. E. W., do. 200. B.J.S., Oslo 100. R. C., Sandefjord 100. A.M., Sannidal 100. N.H.N., Kragerø 100. ? 200. G.N.S., Sannidal 100. R.E., Skien 100. P.K.E., do. 200. K.H., Drangedal 100. T.M., Sannidal 100.

A.L., Porsgrunn 200. G.O.K., Sannidal 100. A.E., do. 100. K.B., Kragerø 200. K.E.P. Nodeland 150. I. S., Balestrand 100. A.H., Kragerø 50. B.E., Skien 150. P.T., Oslo 200. H.P., Ål 100. E.B. ? 100. G.M., Sannidal 300. ? 100. I.E., Sannidal 100. T.S., Skien 100.

A.B., Sannidal 100. H.N., Porsgrunn 100. O.L., Kragerø 200. A.B.K., Stathelle 100. I.S., Gjøvik 100. S.R.G., Kragerø 150. M.L., Risør 200. A og E.Ø., Oslo 100. H.S., Porsgrunn 100. ? 150.. T.S., Sannidal 100. R. B., Kr.sand 400. S.L., Kragerø 100. B.L., Sannidal 100. E.K.N., Sannidal 100. H.O., Risør 100. N. og E. T., USA 765. S. og T.S., Sannidal 200. A.S., Helle 200.

Avsluttet 10. september 2003.

BECONOMIQUE
BL. 70.341.13 BH 04.99KALSETH, Ernst
Postboks 25
3793 SANNIDAL

Returadresse:

Sannidal HistorielagAdr: Ragnar Grønåsen,
Holtsvingen 20 B
3766 Sannidal**Fra Vestmar for 100 år siden:**

(17. november 1889)

Dette er en liten, men ikke helt ubetydelig historie, der vår kunstner Theodor Kittelsen er hovedpersonen (1857-1914). Mange av oss kjenner hans unike tegninger fra «livet i de små forhold» - utgitt i 1889 - der man mener å kunne kjenne igjen personer/personligheter fra datidens befolkning i Kragerø.

Trolig er det også «noen» i denne historien som har følt seg «truffet». Vestmars skribent har benyttet følgende overskrift:

Somme kjærringer er slike

Ved Bazaren, som nu i disse Dage holds i Haandværkernes Lokale, forefalt en for Bazarkomitéen ikke meget pyntelig historie, som vidner om den Bornerthed og Intolerance, ja, man kan fristes til at sige Idioti, der hersker inden visse Kredse.

Maleren Kittelsen, der bor paa Skaatø i vinter, var nemlig fra flere Hold inden Bazarkomitéen anmeldt om at bistaa med Raad og Daad med hensyn til forskjellige paatenkte Arrangements. Da hans tid ikke tillod dette, var Kittelsen saa venlig at sende en større, verdifuld Pennetegning til Bazaren, en Gave, som etter Indsenderens Mening, burde motages med største Taknemlighed.

Man hva skjer? En Klikk af Damerne finder, til stor Forbauselse for de øvrige, at Figurene i Billedet skulde have Lighed med flere af Byens folk - og at det var umulig og ikke overensstemmende med deres fine Takt at kunne modtage Tegningen, som derpaa ble returnert til Hr. Kittelsen - et i Sandhed talende Bevis paa vedkommendes gode Levemaade!

Indsenderen heraf, der har havt Anledning til at

*Theodor Kittelsen (1857-1914).
Olaf Lias skisseutkast til minneplata på Kittelsen-huset.*

gjennemse Kittelsens Mapper, har set Tegningen før den kom paa Bazaren, og fandt da intet ved den, som kunne støde nogen paa nogensomhelst Maade, verken ved sin Lighed til «Indfødte» eller sitt Sujet . . . Havde Kittelsen villet portrætttere nogen, havde han vist kunnet gjøre det paa en ganske slaaende Maade, baade med Hensyn til Lighed og Emne, men det har aldrig været hans Mening at gjøre saadant, - hva han imidlertid kan finde paa efter den Behandling, der er blevet ham til del, kan man jo ikke vide.

(Av innlegg 2. november 1889).

**(avskrift foretatt 01-03-03)
- PER -**